PARLAMENT EUROPEJSKI 2009 - 2014

Dokument z posiedzenia

17.10.2012 B7-0463/2012

PROJEKT REZOLUCJI

złożony w następstwie oświadczenia Komisji

złożony zgodnie z art. 110 ust. 2 Regulaminu

w sprawie wyborów na Białorusi
(2012/2815(RSP))

Libor Rouček, Justas Vincas Paleckis, Kristian Vigenin, Marek Siwiec, Liisa Jaakonsaari
w imieniu grupy S&D

B7-0463/2012

Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie wyborów na Białorusi (2012/2815(RSP))

Parlament Europejski,

– uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje w sprawie Białorusi,

– uwzględniając oświadczenie przewodniczącego PE Martina Schulza z dnia 24 września 2012 r., w którym wyraził on ubolewanie, że wybory parlamentarne na Białorusi po raz kolejny nie spełniły międzynarodowych norm uczciwości i przejrzystości,

– uwzględniając oświadczenie wysokiej przedstawiciel UE Catherine Ashton i komisarza Štefana Fülego z dnia 24 września 2012 r. w sprawie wyborów parlamentarnych na Białorusi,

– uwzględniając wspólne oświadczenie sekretarza generalnego Rady Europy Thorbjørna Jaglanda oraz wysokiej przedstawiciel Unii Europejskiej do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa Catherine Ashton z dnia 10 października 2012 r. w sprawie Europejskiego i Światowego Dnia przeciwko Karze Śmierci,

– uwzględniając konkluzje Rady w sprawie Białorusi przyjęte na 3191. posiedzeniu Rady do Spraw Zagranicznych w Luksemburgu w dniu 15 października 2012 r.,

– uwzględniając oświadczenie z dnia 24 września 2012 r. w sprawie wstępnych ustaleń i wniosków z wyborów parlamentarnych na Białorusi przedstawione przez Biuro OBWE ds. Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka (OBWE/ODIHR) oraz Zgromadzenie Parlamentarne OBWE,

– uwzględniając art. 110 ust. 2 Regulaminu,

A. mając na uwadze, że OBWE nie uznała żadnych wyborów parlamentarnych ani prezydenckich przeprowadzonych na Białorusi od 1995 r. za wolne i uczciwe;

B. mając na uwadze, że według międzynarodowej misji obserwacji wyborów OBWE/ODIHR i Zgromadzenia Parlamentarnego OBWE (ZP OBWE) w wyborach parlamentarnych z dnia 23 września naruszono wiele zobowiązań wynikających z przynależności do OBWE, w tym prawa obywateli do zrzeszania się, kandydowania i swobodnego wyrażania swoich opinii pomimo pewnego ulepszenia ordynacji wyborczej; mając na uwadze, że międzynarodowym obserwatorom wyborów nie stworzono dogodnej możliwości obserwacji zliczania głosów oraz że w przypadku wielu lokali wyborczych ich ocena procesu wyborczego była negatywna;

C. mając na uwadze, że pomimo nowelizacji białoruskiej ordynacji wyborczej przepisy prawne nie zapewniły należycie przeprowadzenia wyborów z poszanowaniem zobowiązań wobec OBWE i zgodnie z normami międzynarodowymi;

D. mając na uwadze, że według białoruskiej Centralnej Komisji Wyborczej w wyborach głos

oddało 74,3% wyborców, a 109 ze 110 członków Izby Reprezentantów zostało wybranych w pierwszej rundzie; mając na uwadze, że w jednym okręgu wyborczym nie został osiągnięty minimalny próg frekwencji wynoszący 50%; mając na uwadze, że nie został wybrany żaden kandydat opozycji;

E. mając na uwadze, że niektóre opozycyjne partie i ruchy polityczne (takie jak kampania obywatelska „Europejska Białoruś" i niezarejestrowana partia Białoruska Chrześcijańska Demokracja) zbojkotowały wybory, podczas gdy inne zgodziły się na warunkowy udział, nazywany również „aktywnym bojkotem", tzn. uczestniczyły w kampanii wyborczej, lecz wycofały swoich kandydatów przed wyborami, ponieważ warunki, od których uzależniały swój udział, w szczególności uwolnienie wszystkich więźniów politycznych oraz zwiększenie niskiego poziomu zaufania do procesu wyborczego, nie zostały spełnione;

F. mając na uwadze, że niezależni obserwatorzy międzynarodowi zgłaszali liczne uchybienia; mając na uwadze, że autorzy kampanii obserwacji wyborów „Obrońcy Praw Człowieka na rzecz Wolnych Wyborów" stwierdzili, że wybory przebiegły z poważnym naruszeniem norm, a także mając na uwadze, że brak przejrzystości podczas zliczania głosów nie daje podstaw do uznania wyników głosowania za wyraz woli obywateli Białorusi;

G. mając na uwadze, że do najważniejszych zgłoszonych uchybień należą: naciski na kandydatów opozycyjnych i niezależnych obserwatorów w czasie kampanii wyborczej, nierówna reprezentacja w komisjach wyborczych, cenzura programów i prezentacji kandydatów w mediach państwowych, zmuszanie do głosowania podczas wczesnego głosowania, wyraźne utrudnianie pracy obserwatorów, nieprzejrzysty proces wczesnego głosowania, głosowanie w domu i zliczanie głosów w domu oraz fałszowanie danych dotyczących frekwencji;

H. mając na uwadze, że przy rejestracji kandydatów dochodziło do dyskryminacji; mając na uwadze, że większość przypadków odmowy rejestracji dotyczyła grup zgłaszanych z inicjatywy Mikałaja Statkiewicza i Alaksieja Michalewicza; mając na uwadze, że rejestracji jako kandydatów odmówiono między innymi Aleksandrowi Milinkiewiczowi, liderowi ruchu „O wolność", oraz Michaiłowi Paszkiewiczowi, działaczowi kampanii „Powiedz prawdę";

I. mając na uwadze, że w czasie kampanii wyborczej kandydatom przysługiwało prawo do pięciominutowego wystąpienia w państwowej stacji radiowej i telewizyjnej oraz do pięciominutowej prezentacji podczas nagrywanych uprzednio debat; mając na uwadze, że z uwagi na utrudnienia administracyjne w czasie kampanii nie zaprezentowano szerokiego wachlarza poglądów; mając na uwadze, że na mocy decyzji Centralnej Komisji Wyborczej od dnia 27 sierpnia 2012 r. większość mediów odmawiała czasu antenowego kandydatom, którzy wzywali do bojkotu wyborów, podczas gdy gazety cenzurowały ich programy i odmawiały ich publikacji;

J. mając na uwadze, że białoruska opozycja zakwestionowała wynik wyborów i oświadczyła, że nie uzna wyborów z uwagi na poważne uchybienia; mając na uwadze, że według opozycji frekwencja wyborcza wyniosła jedynie 44%;

K. mając na uwadze, że na Białorusi nadal przetrzymywanych jest 12 więźniów

politycznych, w tym obrońca praw człowieka i wiceprzewodniczący Międzynarodowej Federacji Praw Człowieka Aleś Bialacki, były kandydat na prezydenta Mikałaj Statkiewicz oraz lider organizacji młodzieżowej „Małady Front" Dzmitryj Daszkiewicz, który rozpoczął ostatnio strajk głodowy w proteście przeciw nadużywaniu władzy przez służby więzienne i ich groźbom;

L. mając na uwadze, że w dniu 13 września 2012 r. Aleś Bialacki został nominowany do Nagrody Parlamentu Europejskiego im. Sacharowa za wolności myśli;

M. mając na uwadze, że znany działacz opozycyjny Siarhiej Kawalenka został zwolniony z więzienia w dniu 26 września 2012 r., po tym jak poprosił o ułaskawienie w związku z coraz większą presją ze strony służb więziennych, które umieściły go w odosobnieniu i go szantażowały; mając na uwadze, że więźniowie polityczni nie są uwalniani bezwarunkowo, ponieważ podlegają stałemu nadzorowi ze strony władz i muszą regularnie informować policję o miejscu swojego pobytu;

N. mając na uwadze, że Białoruś pozostaje jedynym państwem w Europie, które nadal wydaje wyroki śmierci i wykonuje egzekucje; mając na uwadze, że według działaczy na rzecz praw człowieka od 1991 r. na Białorusi przeprowadzono około 400 egzekucji;

1. ubolewa nad tym, że wybory z dnia 23 września 2012 r. były kolejnym przykładem wyborów niezgodnych z międzynarodowymi normami wolności, uczciwości i przejrzystości;

2. wyraża poważne zaniepokojenie licznymi uchybieniami zgłaszanymi przez misję obserwacji wyborów OBWE/ODIHR i uważa te wybory za kolejną straconą okazję na przeprowadzenie przez białoruskie władze wyborów zgodnych z normami OBWE i wszystkimi międzynarodowymi normami demokratycznymi oraz na zbliżenie się do wspólnych europejskich wartości;

3. ubolewa nad niedemokratycznym charakterem procesu wyborczego na Białorusi i jest zdania, że doniesienia o przypadkach naruszania zasad wolnych i uczciwych wyborów stawiają pod dużym znakiem zapytania ważność wyniku tych wyborów i legitymację wybranych parlamentarzystów;

4. nadal stanowczo potępia pogarszającą się sytuację w zakresie praw człowieka i podstawowych wolności połączoną z brakiem gruntownych reform demokratycznych i gospodarczych na Białorusi;

5. wzywa władze Białorusi do natychmiastowego i bezwarunkowego uwolnienia oraz do natychmiastowej i bezwarunkowej rehabilitacji pozostałych więźniów politycznych, których zatrzymano za działalność na rzecz praw człowieka i pokojowe korzystanie z przysługującego im prawa do wolności zgromadzeń i wolności słowa, a zarzuty wobec których są bezpodstawne;

6. apeluje do białoruskich władz o natychmiastowe zaprzestanie arbitralnego zatrzymywania obrońców praw człowieka, coraz powszechniejszych arbitralnych zatrzymań na krótki czas oraz arbitralnych zakazów podróży mających na celu zastraszanie przedstawicieli opozycji politycznej i mediów;

7. uważa uwolnienie Siarhieja Kawalenki za pozytywny sygnał, jednak ubolewa, że miało to miejsce po wymuszonym torturami wniosku o ułaskawienie;

8. wzywa Radę i Komisję, by nadal wspierały wszelkie inicjatywy mające na celu rozwój białoruskiego demokratycznego społeczeństwa obywatelskiego, który mógłby spowodować aktywniejszy udział Białorusinów w życiu politycznym oraz zwiększyć ich poczucie konieczności zaprowadzenia zmian;

9. apeluje do Rady i Komisji, by dalej rozwijały europejski dialog na rzecz modernizacji poprzez zwiększanie potencjału i strategiczne ukierunkowanie działań na szersze kręgi społeczeństwa obywatelskiego w różnych sektorach w celu zapewnienia jak największej skuteczności programów na rzecz modernizacji oraz zwiększenia przejrzystości i widoczności UE wśród Białorusinów;

10. apeluje do władz Białorusi o podjęcie niezbędnych działań w celu jak najlepszego wykorzystania europejskiego dialogu na rzecz modernizacji dla dobra społeczeństwa białoruskiego;

11. ubolewa nad tym, że negatywna ocena wyborów parlamentarnych po raz kolejny uniemożliwi Parlamentowi Europejskiemu nawiązanie oficjalnych stosunków z parlamentem Białorusi; żałuje, że w chwili obecnej Zgromadzenie Parlamentarne EURONEST nie miałoby podstaw, by zaprosić przedstawicieli organu ustawodawczego Białorusi do zajęcia miejsc w ławach zgromadzenia, co pozbawi Partnerstwo Wschodnie istotnego narzędzia służącego przybliżeniu Białorusi do demokratycznych wartości UE;

12. zachęca wszystkie demokratyczne siły polityczne Białorusi oraz działaczy społeczeństwa obywatelskiego do znalezienia wspólnego podejścia w celu zwiększenia skuteczności swoich działań służących stworzeniu konkretnych programów przemian politycznych na rzecz poprawy i demokratyzacji życia obywateli Białorusi;

13. potwierdza swoje zdecydowane poparcie dla większego zaangażowania UE na rzecz obywateli Białorusi i tamtejszego demokratycznego społeczeństwa obywatelskiego, jak również dla wspierania ich demokratycznych dążeń;

14. apeluje do państw UE, aby nadal angażowały się w sprawy demokratycznego społeczeństwa obywatelskiego Białorusi oraz aby obniżyły albo zniosły opłaty wizowe dla obywateli Białorusi;

15. ponownie wzywa Białoruś – jedyny kraj w Europie, który nadal wykonuje karę śmierci – do natychmiastowego wprowadzenia moratorium na egzekucje i niezwłocznego ogłoszenia moratorium na karę śmierci, co stanowiłoby pierwszy krok w kierunku całkowitego zniesienia tej kary;

16. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji wiceprzewodniczącej Komisji/wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, Radzie, Komisji, parlamentom i rządom państw członkowskich, zgromadzeniom parlamentarnym OBWE i Rady Europy oraz parlamentowi i rządowi Białorusi.